

ЛЕКЦІЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ПРИКЛАД НАУКОВОГО ПІДХОДУ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Лекція з будь-якої дисципліни вищої школи повинна включати в себе елементи наукового дослідження, враховуючи завдання інтеграції вищої освіти і виробництва, вищої освіти і науки як передумови підготовки молодих спеціалістів, здатних відповідати сучасним потребам розвитку суспільства. Зазначене повною мірою відноситься і до гуманітарних дисциплін, зокрема, історії як невід'ємної складової навчальних програм ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана».

І водночас, історія українського суспільства — це й особлива, специфічна дисципліна, науковість викладання якої зумовлюється низкою об'єктивних чинників, які характеризують як тенденції розвитку суспільства України взагалі, так і як тенденції становлення історичної науки щодо українського суспільства зокрема. Йдеться, насамперед, про політизацію, а за цим і поліваріантність історичних поглядів на процес розвитку суспільства України, що зумовлює — як приклад наукового викладення матеріалу — узагальнення наявних підходів до проблем, які розглядаються; необхідність обґрунтування позицій, які, на думку викладача, є найбільш об'єктивним виміром щодо сутності історико-суспільних процесів в Україні. Показово, що це стосується не тільки і не стільки проблем сучасності, скільки проблем, які відображають найскладніші і в той же час актуальні проблеми історії України й її суспільства — проблеми етноісторичних коренів східних слов'ян, проблеми походження українців, формування державних утворень на теренах України, ролі українського суспільства в революційних подіях європейського масштабу передіндустріальної та індустріальної доби, націотворчих процесів на теренах України та багатьох інших.

Додамо до викладеного й те, що суспільні проблеми як проблеми теоретичного рівня вимагають поєднання в процесі викладання лекційного матеріалу даних історичної дисципліни з даними інших суміжних дисциплін — політології, філософії, історії

держави і права..., а це — як ознака міждисциплінарних підходів до реалізації навчального процесу — не може не надати йому (навчальному процесу) наукового спрямування.

Слід визнати до того ж, що об'єктивність викладення історичного (суспільно-політичного) матеріалу вимагає включення до викладацького процесу сучасних методологічних підходів, урізноманітнення яких з урахуванням здобутків вітчизняної і зарубіжної науки поглиблюють теоретичний і, разом з тим, науковий рівень лекцій з історичної дисципліни.

Характерно, що науковість підходів до викладення лекцій з історії українського суспільства об'єктивно зумовлює застосування інноваційних методів реалізації навчального процесу, серед можливого переліку яких, зокрема, використання мультимедіа системи для включення в лекційний матеріал наглядних даних. Поєднання відео-й аудіопроцесу викладання значно полегшує сприйняття студентами складних теоретичних проблем, забезпечує раціональність використання лекційного часу, як і можливість оформлення студентською аудиторією якісного конспективного матеріалу. Неабиякого значення у цьому відношенні набуває й емоційний чинник як важлива умова підвищення уваги студентської молоді, активізації пізнавального інтересу, поглиблення конкретно-історичних уявлень. Все це сукупно сприяє ефективності навчального процесу, підвищує його вагомість з погляду на завдання, які окреслюються в навчальному процесі перед історичною дисципліною, і зокрема такою його провідною формою, як лекція.

*Зарицька Н. П., асист.,
кафедра економіки агропромислових формувань*

ШЛЯХИ ЗБАГАЧЕННЯ ЗМІСТУ ЛЕКЦІЙНИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

У контексті вимог сьогодення до навчального процесу особливої увагу слід звернути на зміст лекційних і практичних занять, посилення їх наукової складової. Саме тому перед викладачами постає питання пошуку ефективних шляхів збагачення змісту лекційних і практичних занять.